

MISERENTISSIMUS REDEMPTOR

ENCIKLIKA PAPE PIJA XI.

ZA ZADOVOLJŠTINU SVETOGA SRCA

NAŠOJ ČASNOJ BRAĆI (PO KRISTU) PATRIJARSIMA, PRIMATIMA,

NADBISKUPIMA I OSTALIM LOKALNIM ORDINARIJIMA

U MIRU I ZAJEDNICI S APOSTOLSKOM STOLICOM.

Časna braćo, zdravlja i apostolskog blagoslova.

Naš Najmilostiviji Otkupitelj, nakon što je na drvetu Križa izvršio spasenje čovječanstva i prije nego što je uzašao s ovoga svijeta Ocu, rekao je svojim apostolima i učenicima da ih utješi u njihovoj tjeskobi: „I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta.“ (Matej XXVIII, 20). Ove riječi, koje su zaista najprijatnije, uzrok su svake nade i sigurnosti i donose nam, časna braćo, spremnu pomoć kad god se osvrnemo s ove uzdignute kule stražarnice i vidimo kako cijelo ljudsko društvo djeluje usred toliko zla i bijede, a i sama Crkva je propadala neprestanim napadima i manipulacijama. Jer kao što je na početku ovo Božansko obećanje uzdignulo malodušni duh apostola te ih zapalilo i rasplamsalo kako bi mogli baciti sjeme evanđeoskog učenja po cijelom svijetu; pa od tada je to ojačalo Crkvu do njezine pobjede nad vratima pakla. Uistinu, naš Gospodin Isus Krist bio je sa svojom Crkvom u svako doba, ali bio je s njom uz prisutniju pomoć i zaštitu kad god su je napale teže opasnosti i poteškoće. Jer mjere prilagođene vremenu i okolnostima uvijek pruža Božanska Mudrost, koja snažno doseže od kraja do kraja i slatko uređuje sve stvari (Mudrosti VIII, 1). Ali i u ovo potonje doba, „ruka Gospodnja nije skraćena“ (Izaija LIX, 1), tim više što se pogreška uvukla i proširila nadaleko i široko, tako da bi se moglo bojati da bi izvori kršćanskog života mogli biti isušeni na način da su ljudi odsječeni od ljubavi i spoznaje Boga. Budući da neki ljudi možda ne znaju, a drugi ne slušaju, one pritužbe koje je Isus s ljubavlju izrekao kad se ukazao Margareti Mariji Alacoque, i one stvari koje je istodobno tražio i očekuje se od ljudi, radi njihove vlastite konačne dobiti, zadovoljstvo nam je, časna braćo, da vam na kratko razgovaramo o dužnosti časnog zadovoljstva koje svi dugujemo Presvetom Srcu Isusovu, s namjerom da možete, svatko od vas, pažljivo podučiti svoja stada onim stvarima koje smo postavili pred vas i pokretati ih da to isto primijene u praksi.

2. Među brojnim dokazima o bezgraničnom dobročinstvu našega Otkupitelja, postoji i jedan koji se izuzetno ističe, svjedočeći činjenici da je, kad je dobročinstvo kršćanskih ljudi zahladilo,

samo je Božansko milosrđe bilo počašćeno posebnim štovanjem, a bogatstvo njegove blagodati široko se očitovalo onim oblikom pobožnosti u kojem se štuje Presveto Srce Isusovo „u kojem su skrivena sva blaga mudrosti i znanja“ (Kol II, 3). Jer kao u stara vremena kad je čovječanstvo izišlo iz Noine arke, Bog je postavio „dugu u oblaku“ (Postanak IX, 13), blistajući kao znak prijateljskog saveza; tako se u najburnijim vremenima novijeg doba, kada se uvlačila i najlukavija od njih svih janzenistička hereza, neprijateljski raspoložena prema ljubavi i pobožnosti Bogu, propovijedala da Bog ne treba voljeti kao otac, već ga se bojati kao nepomirljivog suca; tada je najdobroćudniji Isus pokazao svoje vlastito Presveto Srce narodima uzdignutim kao mjerilo mira i dobročinstva navješćujući nesumnjivu pobjedu u borbi. I doista je naš prethodnik sretne uspomene Lav XIII, diveći se pravovremenoj prikladnoj pobožnosti Presvetom Srcu Isusovu, vrlo prikladno rekao u svojoj enciklici „*Annum Sacrum*“, „Kada je u dane blizu njezina početka Crkva bila potlačena pod jarmom Cezara, križ koji je bio visoko pokazan mladom Caru, bio je istovremeno predznak i uzrok pobjede koja je brzo uslijedila. I evo, danas se našem pogledu nudi još jedan najsretniji i najbožanskiji znak, s presvetim Srcem Isusovim, s postavljenim križem iznad njega, najsajnijim blistavim sjajem usred plamena. Ovdje se moraju polagati sve nade, odatle se mora tražiti i očekivati spas ljudi.“

3. I to je zaista s pravom rečeno, časna braćo. Jer nije zbroj svih religija, a time i obrazac savršenijeg života, sadržan u tom najsretnijem znaku i obliku pobožnosti koji iz njega slijedi utoliko što lakše umove ljudi upućuje u intimno poznavanje Krista Našeg Gospodine, i djelotvornije pokreće njihova srca da ga žešće vole i da ga bliže oponašaju? Stoga nije ni čudo što su naši prethodnici neprestano branili ovaj najodobreniji oblik pobožnosti od ukora klevetnika i uzdizali ga s visokim pohvalama i promovirali vrlo revno, kako je zahtijevalo vrijeme i okolnosti. Štoviše, nadahnućem Božje milosti došlo je do toga da je pobožna odanost vjernika prema Presvetom Srcu Isusovu tijekom vremena uvelike porasla; otuda se posvuda podižu pobožne bratovštine koje promiču štovanje Božanskog srca, pa tako i običaj primanja svete pričesti prvog petka u mjesecu po želji Krista Isusa, običaj koji danas svugdje prevladava.

4. Ali sigurno među onim stvarima koje se ispravno odnose na štovanje Presvetog Srca, mora se dati posebno mjesto toj Posveti, pri čemu mi i sve svoje stvari posvećujemo Božanskom Srcu Isusovu, priznajući da smo primili sve stvari iz vječne Božje ljubavi. Kad je naš Spasitelj naučio Margaretu Mariju, najneviniju učenicu svoga Srca, koliko je želio da ova dužnost pobožnosti bude prenesena ljudima, pokretao je to ne toliko svojim pravom koliko neizmjernim dobročinstvom; ona je sama sa svojim duhovnim ocem Klaudijom de la Colombièreom to učinila prije svega. Nakon toga slijedili su, s vremenom, pojedini muškarci, zatim privatne

obitelji i udruge, i na posljetku građanski suci, gradovi i kraljevstva. Ali otkako su se u prošlom stoljeću i u ovom sadašnjem stoljeću stvari tako popravile, da je manipulacijama opakih ljudi negiran suverenitet Krista, našega Gospodina, i javno se vodi rat protiv Crkve, donošenjem zakona i promičući plebiscite odvratne prema božanskom i prirodnom zakonu, još više držeći skupove onih koji viču: „Nećemo imati ovog čovjeka da kraljuje nad nama“ (Luka XIX, 14): iz gore spomenute posvete izbilo je protiv njih u najžešće protivljenje glasu svih odvjetnika Presvetog Srca, kao da je to bio jedan glas, da potvrdi Njegovu slavu i potvrdi Njegova prava: „Krist mora kraljevati“ (Prva Korinćanima XV, 25); „Dođi kraljevstvo tvoje“ (Mat. VI, 10). Iz ovoga se konačno radosno došlo do toga da je početkom ovog stoljeća čitav ljudski rod koji Krist, u kojemu su sve stvari ponovno uspostavljene (Ef. I, 10), po svom izvornom pravu posjeduje kao svoje, bile posvećene istom Presvetom Srcu, uz pljesak čitavog kršćanskog svijeta, od Našega prethodnika radosne uspomene, Lava XIII.

5. Sad su te stvari tako ohrabrujuće i sretno započele kako smo podučavali u našoj enciklici „*Quas primas*“, mi sami pristajući na mnoge dugotrajne želje i molitve biskupa i ljudi, dovedeni do kraja i usavršeni Božjom milošću, kad smo na kraju jubilarne godine ustanovili blagdan Krista Kralja, koji bi se svečano obilježavao u cijelom kršćanskom svijetu. Kad smo to učinili, ne samo da smo u jasnom svjetlu postavili vrhovnu suverenost koju Krist posjeduje nad cijelim svemirom, nad civilnim i domaćim društvom i nad pojedinim čovjekom, nego smo istodobno predvidjeli radosti te ohrabrujući dan, na kojem će cijeli svijet rado i voljno poslušati najslade gospodstvo Krista Kralja. Iz tog razloga, istovremeno smo odredili da se ta ista Posveta treba obnavljati svake godine u povodu te određene svetkovine, kako bi se plod te iste Posvete mogao dobiti sigurnije i obilnije, te da svi narodi budu udruženi u kršćanskoj ljubavi i pomirenju mira u Srcu kralja kraljeva i Gospodara gospodara.

6. Ali u svim tim dužnostima, posebno u onoj plodnoj Posveti koja je bila način potvrde svetom svečanošću Krista Kralja, nešto drugo treba biti dodano, i zbog toga nam je zadovoljstvo razgovarati s vama opširnije, časna braćo, na ovu priliku: mislimo na onu dužnost časnog zadovoljenja ili odštete koja se mora pružiti Presvetom Srcu Isusovu. Jer ako je prva i najvažnija stvar u Posvećivanju ovo, da ljubav stvorenja treba dati zauzvrat za ljubav Stvoritelja, iz toga odmah slijedi još jedna stvar, naime ona istoj nestvorenoj Ljubavi, ako je tako i bila zanemarena zaboravom ili prekršena prekršajem, mora se izvršiti neka vrsta naknade za štetu, a taj se dug obično naziva imenom zadovoljština.

7. Sada, premda smo u oba ova pitanja potaknuti posve istim motivima, svejedno nas dužnost nadoknade i isteka prema određenom valjanom naslovu pravde i ljubavi, uistinu pravde, kako

bi se uvreda koju su Bogu nanijeli naši grijesi mogla nadoknaditi i prekršeni poredak popraviti pokorom: i od ljubavi tako da možemo trpjeti zajedno s Kristom koji pati i „ispunjen prijekorima“ (Tužaljke III, 30), i za sve naše siromaštvo možemo Mu pružiti malo utjehe. Jer budući da smo svi mi grešnici i opterećeni mnogim greškama, naš Boga mora biti čašćen ne samo onim bogoslužjem kojim obožavamo Njegovo beskrajno Veličanstvo s dužnim poštovanjem ili priznajemo Njegovu vrhovnu vlast molitvom ili hvalimo Njegovu bezgraničnu blagodat zahvaljujući; ali osim toga moramo zadovoljiti Boga pravednog osvetnika, „za naše bezbrojne grijeha i uvrede i zanemarivanja“. Posvećenju, prema čemu smo predani Bogu i pozvani smo svetima Bogu, onom svetošću i stabilnošću koja je, kako uči Anđeoski naučitelj, svojstvena posvećenju (2da. 2dae. Q. 81, a. 8. c.), tu mora biti dodano okajanje, čime se grijesi u potpunosti izbrišu, da svetost vrhovne pravde možda kazni našu besramnu nedostojnost i odbaci našu ponudu kao mrsku, umjesto da je prihvati kao ugodnu.

8. Štoviše, ova dužnost okajanja položena je na cijelu ljudsku rasu kako nas uči kršćanska vjera, nakon Adamova bijednog pada, zaraženog nasljednom ljagom, podvrgnuta potčinjenjima i najjadnije izopačenog, bila srušena u vječno uništenje. To doista poriču mudraci ovog našeg doba, koji slijedeći drevnu Pelagijevu pogrešku pripisuju ljudskoj prirodi određenu urođenu vrlinu pomoću koje vlastitom snagom mogu ići dalje prema višim stvarima; ali Apostol odbacuje ta lažna mišljenja o ljudskom ponosu, upozoravajući nas da smo "po naravi bili djeca gnjeva" (Efežanima II, 3). I doista, čak i od početka, ljudi su na neki način priznavali taj zajednički dug iskupljenja, vođeni određenim prirodnim instinktom, nastojali su umiriti Boga javnim žrtvama.

9. Ali nijedna stvorena snaga nije bila dovoljna za okajanje grijeha ljudi, da Sin Božji nije preuzeo čovjekovu narav kako bi je otkupio. To je doista i sam Spasitelj ljudi proglasio iz usta svetog Psalmista: „Zato On ulazeći u svijet veli: Žrtva i prinos ne mile ti se, nego si mi tijelo pripravio; paljenice i okajnice ne sviđaju ti se. Tada rekoh: »Evo dolazim!«“ (Hebrejima X, 5-7). I u stvari, " A on je naše bolesti ponio, naše je boli na se uzeo... Za naše grijeha probodoše njega (Izaija LIII, 4-5), on koji u tijelu svom grijeha naše ponese na drvo... (Prva Petrova II, 24), „ Izbrisao zadužnicu koja propisima bijaše protiv nas, protivila nam se. Nju on ukloni pribivši je na križ...“ (Kološanima II, 14) „da umrijevši grijesima pravednosti živimo...“ (Prva Petrova II, 24). Milostivo nam je obilno otkupljenje Krista oprostilo sve prijestupe (Usp. Kološanima II, 13), usprkos toj čudesnoj božanskoj podjeli kojom se one stvari koje žele Kristove patnje trebaju ispuniti u našem tijelu za Njegovo tijelo koje je Crkva (Usp. Kološanima I, 24), na hvalu i zadovoljstvo, „koje je Krist u ime grešnika predao Bogu“, također možemo

dodati svoje pohvale i zadovoljstva, i zaista nam tako pripada činiti. Ali moramo se uvijek sjetiti da cijelo otkupljenje ovisi o jednoj krvavoj žrtvi Krista, koji se bez prekida vremena obnavlja na našim oltarima na ne-krvni način, „Jer žrtva je jedna i ista, ista koju sada prinosi ministerij svećenika, koja zatim prinese Samoga sebe na križu, sam način prinošenja bi bio drugačiji“ (Tridentski koncil, zasjedanje XXIII., poglavlje 2). Stoga bi se ovom veličanstvenom euharistijskom žrtvom trebalo pridružiti posveta i službenika i svih vjernika, kako bi i oni mogli „prikazati svoja tijela za žrtvu živu, svetu, Bogu milu“ (Rimljanima XII, 1). Još više, sveti Ciprijan ne oklijeva potvrditi da se „Gospodnja žrtva ne slavi legitimnim posvećenjem, osim ako naš prinos i žrtva ne odgovaraju Njegovoj mucii“ (Efežanima 63). Iz tog razloga, apostol nas opominje da „umiranje Isusovo u tijelu pronosimo“ (Druga poslanica Korinćanima IV, 10), pokopani zajedno s Kristom i zasađeni zajedno nalik Njegovoj smrti (Usp. Rimljanima VI, 4-5), ne smijemo samo razapeti svoje tijelo s porocima i pokoljenjima (Usp. Galaćanima V, 24), „umakavši pokvarenosti koja je u svijetu zbog požude“ (Druga Petrova poslanica I, 4), ali „da se i život Isusov u tijelu našem očituje“ (Druga poslanica Korinćanima IV, 10) i postajući sudionicima Njegovog vječnog svećeništva trebamo prinositi „darove i žrtve za grijeh“ (Hebrejima V, 1). Niti oni uživaju samo sudjelovanje u ovom mističnom svećenstvu i u službi zadovoljenja i žrtvovanja, koje naš Pontifeks Isus Krist koristi kao svoje propovjednike kako bi pružili čist prilog Božjem imenu na svakom mjestu od izlaska sunca do zalaska (Malahija I, 11), ali čitav kršćanski narod kojeg je Princ apostola ispravno nazvao „odabranim naraštajem, kraljevskim svećenstvom“ (Prva Petrova II, 9), trebao bi prinositi žrtve za grijeh i za sebe samoga i za cijelo čovječanstvo (Usp. Hebrejima V, 3), na istovjetan način kao i svaki svećenik i pontifeks „od ljudi uzet, za ljude se postavlja u odnosu prema Bogu da prinosi darove i žrtve za grijeh“ (Hebrejima V, 1).

10. Ali što savršenije da naše prinošenje i žrtva odgovaraju žrtvi našega Gospodina, to jest, to smo savršenije usadili svoju ljubav i svoje želje i razapeli svoje tijelo onim mističnim raspećem o kojem govori apostol, obilnije plodove te pomirbe i izdaha primit ćemo za sebe i za druge. Jer postoji čudesno i blisko sjedinjenje svih vjernih s Kristom, poput onog koje prevladava između glave i ostalih članova; štoviše, onoj mističnoj zajednici svetaca (vjernika) koju mi ispovijedamo u katoličkom vjerovanju, i pojedini ljudi i narodi ne samo da se međusobno povezuju, već i s njim, „...koji je Glava, Krist, od kojega sve Tijelo, usklađeno i povezano svakovrsnim zglobovima zbrinjavanja po djelotvornosti primjerenoj svakom pojedinom dijelu, promiče svoj rast na sazidavanje u ljubavi“ (Efežanima IV, 15-16). To je zaista bio taj što je

Posrednik Boga i ljudi, Krist Isus, kad je bio blizu smrti, zatražio od svog Oca: „Ja u njima i ti u meni, da tako budu savršeno jedno“ (Ivan XVII, 23).

11. Stoga, kao što posveta naviješta i potvrđuje sjedinjenje s Kristom, tako i okajanje započinje to isto sjedinjenje ispiranjem grešaka i usavršava ga sudjelovanjem u Kristovim patnjama i izvršava ga nudeći žrtve za braću. I to je zaista bila svrha milosrdnog Isusa, kad nam je pokazao svoje Srce noseći oko sebe simbole muke i pokazujući plamen ljubavi, da prvo možemo spoznati beskrajnu zlobu grijeha, također da bi mogli diviti beskrajnom milosrđu našeg Otkupitelja, i tako bismo mogli imati jaču mržnju prema grijehu i učiniti gorljiviji povratak ljubavi prema Njegovoj ljubavi.

12. Uistinu je duh otkupljenja ili popravljajanja uvijek imao prvo i najvažnije mjesto u štovanju Presvetog Srca Isusova i ništa više nije u skladu s podrijetlom, karakterom, snagom i prepoznatljivim praksama ovog oblika pobožnosti, što se vidi iz zapisa o povijesti i običajima, kao i iz svete liturgije i djela pontifikata. Jer kad se Krist ukazao Margareti Mariji i objavio joj beskrajnost svoje ljubavi, istodobno, na način ožalošćenosti, požalio se da su mu nezahvalni ljudi nanijeli mnoge i tako velike ozljede - a mi bi htjeli da se ove riječi kojima je iznio tužbu učvrste u svijesti vjernika i nikada ih zaborav ne izbriše: „Evo ovog Srca“ – rekao je – „koje je toliko volio ljude i obogatilo ih svim blagodatima i za ovu bezgraničnu ljubav nije se vratilo ništa već zanemarivanje, i to pogrdama, i to često od onih koji su bili vezani dugom i dužnošću posebne ljubavi“. Kako bi se ti grijesi isprali, preporučio je zatim nekoliko stvari da budu učinjene, a posebno sljedeće, koje su Njemu najprijetnije, naime da se ljudi približavaju Oltaru u svrhu iscjeljenja grijeha, čineći ono što se naziva Pričest zadovoljštine, - i da oni na isti način mole molitve s oduševljenjem, produljene za čitav sat, - što se s pravom naziva "Sveti čas". Crkva je odobrila ove pobožne vježbe i obogatila ih obilnim oprostima.

13. Ali kako ovi obredi okajanja mogu donijeti utjehu sada, kad Krist već vlada u nebeskom blaženstvu? Na to možemo odgovoriti riječima svetog Augustina koje su ovdje vrlo primjerene „Dajte mi onoga koji voli i on će razumjeti što kažem“ (U Ivanovu evanđelju, trakt. XXVI, 4). Jer svatko tko ima veliku ljubav prema Bogu, ako se osvrne kroz prošlost, može razmišljati u meditaciji o Kristu i vidjeti ga kako radi za čovjeka, tuguje i trpi najveće nevolje, „za nas ljude i za naše spasenje“, „izmučen od tuge, od muke“, dapače „zbog naših grijeha probodoše njega“ (Izaija LIII, 5), i liječi nas. A umovi pobožnih meditiraju o svim tim stvarima što istinitije, jer su grijesi ljudi i njihovi zločini počinjeni u svako doba bili uzrok zašto je Krist predan na smrt, a sada bi i oni sami od sebe donijeli smrt Kristu, udruženi s istim tugama i žalostima, jer svaki pojedinačni grijeh je zadržan kako bi se obnovila strast našega Gospodina: „ponovno razapinju

Sina Božjega i ruglu ga izvrgavaju“ (Hebrejima VI, 6). Sada ako je zbog naših grijeha koji su bili ili će biti u budućnosti, predviđeni su, Kristova duša ožalošćena do smrti, ne može se sumnjati da se i tada već donekle utješio našim okajanjem, koja su bila isto tako predviđeno, kad mu se „ukazao anđeo s neba“ (Luka XXII, 43), kako bi Njegovo Srce, pritisnuto umorom i tjeskobom, moglo naći utjehu. Tako čak i sada, na čudesan, ali istinit način, možemo i trebamo utješiti ono Presveto Srce koje je neprestano ranjeno grijesima nezahvalnih ljudi, budući da - kao što čitamo u svetoj liturgiji - sam Krist, na usta psalmista žali se da su ga napustili njegovi prijatelji: "Moje je srce očekivalo prijekor i bijedu, i tražio sam onoga koji bi tugovao zajedno sa mnom, ali nije ga bilo: i onoga koji bi me utješio, a nisam ga našao "(Psalam LXVIII, 21).

14. Tome se može dodati da se Kristova iscrpljujuća muka obnavlja i na neki način nastavlja i ispunjavati u Njegovom mističnom tijelu, a to je Crkva. Jer, da se još jednom poslužimo riječima svetog Augustina, „Krist je pretrpio sve što je morao; sada ništa ne treba za mjeru patnji. Stoga su patnje bile ispunjene, ali u glavi; još su preostale patnje Kristove u tijelu njegovu“ (U Psalmu LXXXVI). To je, doista, sam Gospodin naš Isus dao jamčiti za objašnjenje kada je, govoreći Savlu, koji je, „zadahnut prijetnjom i pokoljem prema učenicima“ (Djela Apostolska IX., 1), rekavši mu: „Ja sam Isus kojega ti progoniš“ (Djela Apostolska IX., 5), što jasno znači kada se progoni Crkvu, Božanski poglavar Crkve je sam napadnut i uznemiren. S pravom, dakle, Krist želi, još uvijek pateći u svom mističnom tijelu, željeti da ima nas za učesnike Njegovog iskupljenja, a to zahtijeva i naše prisno sjedinjenje s Njim, jer budući da smo „tijelo Kristovo i, pojedinačno, udovi“ (1. Korinćanima XII, 27), što god glava patila, svi članovi moraju trpjeti s njom (Usp. 1 Korinćanima XII, 26).

15. Sada, koliko je velika nužnost ovoga okajanja ili reparacije, posebno u ovo naše doba, očitovat će se svakome tko će, kao što smo rekli na početku, ispitati svijet, „znamo: od Boga smo, a sav je svijet pod zlim“ (1. Ivanova V, 19), očima i umom. Jer sa svih strana dolazi do nas vapaj naroda koji žale, a njihovi su se knezovi ili vladari doista ustali i sastali se u jedno protiv Gospodina i protiv Njegove Crkve (Usp. Psalam II, 2), a kroz te regije doista vidimo da su sva ljudska i božanska prava pobrkana. Crkve se ruše i uništavaju, religiozni muškarci (redovnici) i svete djevice bivaju istrgnuti iz svojih domova i pogođeni zlostavljanjem, barbarstvom, glađu i zatvorom; brojni dječaci i djevojčice ugrabljeni su iz njedara svoje majke Crkve i natjerani da se odreknu Krista, hule i čine najgore zločine požude; čitav kršćanski narod, nažalost obeshrabren i razjedinjen, neprestano je u opasnosti da otpadne od vjere ili da pretrpi najokrutniju smrt. Te su stvari uistinu toliko tužne da biste mogli reći da takvi događaji

nagovještavaju i najavljuju „početak tuge“, tj. one koje će donijeti čovjek grijeha, „onaj koji uzdiže sebe protiv svega što se zove Bog ili svetinja“ (2. Solunjanima II, 4).

16. Ali još treba žaliti, časna braćo, da među samim vjernicima, opranim u krštenju krvlju besprijealnog Jaganjca i obogaćenim milošću, nalazi se toliko ljudi iz svih staleža koji rade pod nevjerovatnim neznanjem Božanskih stvari i zaraženi lažnim doktrinama, daleko od kuće svoga Oca, vode život u porocima, život koji nije osvjetljen svjetlošću istinske vjere, niti obradovan nadom u buduće blaženstvo, niti osvježen i njegovan vatra dobročinstva; tako da im se doista čini da sjede u tami i u sjeni smrti. Štoviše, među vjernicima je sve veća nemarnost prema crkvenoj disciplini i onim drevnim institucija na kojima počiva sav kršćanski život, kojima se upravlja civilnom društvom i čuva svetost braka; obrazovanje djece je sveukupno zanemareno, ili je pak pokvareno previše popustljivim podmetanjem, a Crkva je čak lišena moći davanja mladima kršćanskog obrazovanja; tužan je zaborav kršćanske skromnosti, posebno u životu i odijevanju žena; postoji neobuzdana popustljivost prolaznih stvari, nedostatak umjerenosti u građanskim poslovima, neograničena naklonost i ambicije naroda, umanjeње legitimnog autoriteta i na kraju prezir prema Božjoj riječi, čime je sama vjera povrijeđena ili je dovedena u neposredna opasnost.

17. Ali sva ta zla kao da su kulminirala u kukavičluku i lijenosti onih koji su, poput primjera usnulih i bježećih učenika, kolebajući se u svojoj vjeri, jadno napustili Krista kad je potlačen tjeskobom ili okružen poslušnicima Sotone, i u podmuklosti onih koji slijede primjer Jude izdajice, ili ishitreno i svetogrdno sudjeluju za Svetim stolom ili prelaze u neprijateljski tabor. Tako, čak i protiv naše volje, u mislima nametati misao da su se sada približili oni dani o kojima je naš Gospodin prorekao: „Razmahat će se bezakonje i ohladnjeti ljubav mnogih“ (Mat. XXIV, 12).

18. Sada tko god je od vjernika pobožno razmišljao o svim tim stvarima, mora biti željan Kristove ljubavi u Njegovoj mucii i više nastojati okajati (žaliti) svoje i tuđe greške, obnavljati Kristovu čast i promicati vječno spasenje duša. I doista ona apostolova izjava: „Ali gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost“ (Rimljanima V, 20), može se upotrijebiti na način da se opiše ovo današnje doba; jer dok je pokvarenost ljudi uvelike povećana, istodobno je nadahnućem Duha Svetoga, nevjerovatno povećan broj vjernika oba spola koji gorljivim umom nastoje zadovoljiti mnoge uvrede upućene Božanskom Srcu, dapače više se ne ustručavaju ponuditi sebe same Kristu kao žrtve. Jer doista, ako će se netko s ljubavlju zadržati na onim stvarima o kojima smo govorili i ako će ih imati duboko u mislima, to ne može biti, a da se ne stisne od užasa zbog svakog grijeha kao najvećeg zla, i više od ovoga on će se u potpunosti

predati volji Božjoj i nastojat će ispraviti povrijeđenu čast Božanskog Veličanstva, kao i neprestanom molitvom, kao dobrovoljnim poniženjima, strpljivim podnošenjem nevolja koje ga snalaze i na kraju trošeći cijelu svoju život u ovoj vježbi okajavanja.

19. I iz tog su razloga osnovana su mnoga religiozna udruženja muškaraca i žena čija je svrha iskrena služba, i danju i noću, na neki način ispuniti službu Anđela koji tješi Isusa u vrtu; otuda dolaze određena udruženja pobožnih ljudi, odobrenih od Apostolske Stolice i obogaćenih dozvolama, koji na sebe preuzimaju istu dužnost okajavanja, dužnost koju treba ispuniti primjerenim vježbama pobožnosti i vrlina; stoga na kraju, da izostavimo druge stvari, dolaze pobožnosti i svečane procesije u svrhu popravljivanja uvrijeđene Božanske časti, koje su posvuda svečano otvorene, ne samo od pobožnih članova vjernika, već i po župama, biskupijama i gradovima.

20. Budući stvari bivaju tako, časna braćo, baš kao što je obred posvećenja, počevši od skromnih početaka, a potom šire rasprostranjen, na kraju Našom potvrdom bio je okrunjen uspjehom; pa na sličan način i mi iskreno želimo da ovaj običaj okajavanja ili pobožnog popravka, odavno pobožno uveden i pobožno promoviran, također bude stalno pravičan od strane naše apostolske vlasti i svečanije proslavljen cijelim katoličkim imenom. Stoga određujemo i zapovijedamo da svake godine na blagdan Presvetog Srca Isusova – za blagdan doista ovom prilikom nalažemo da se u svim crkvama podigne na stupanj udvostručene prve klase s oktavom – u svim crkvama na cijelom svijetu će se svečano izgovarati ista molitva zadovoljštine, kao što se zove, Našem najvoljnjem Spasitelju, izrečena istim riječima prema primjerku priloženom uz ovo pismo, kako bi se sve naše greške mogle isprati suzama i mogla se izvršiti odšteta za kršena prava Krista, vrhovnog kralja i Gospodara našega najvoljenijeg.

21. Sigurno nema razloga za sumnju, časna braćo, da će iz ove pobožnosti, pobožno uspostavljene i zapovijedane cijeloj Crkvi, proizaći mnoge veličanstvene blagodati ne samo za pojedinačnu osobu već i za društvo, sveto, građansko i civilno, budući da naš Otkupitelj obećao Margareti Mariji da će „svi koji su Njegovu Srcu odavali čast biti obdareni obiljem nebeskih milosti“. Gledat će onoga koga su proboli (Ivan XIX, 37), ganuti uzdasima i suzama cijele Crkve, tugujući za povredama koje su nanesene vrhovnom kralju, vratit će se u srce (Izaija XLVI, 8), da slučajno ne bi otvrdnuli u svojim manama, kad ugledaju onoga koga su proboli „koji dolazi na oblacima nebeskim“ (Mat. XXVI, 64), prekasno i uzalud će se zbog njega plakati (Usp. Otk. I, 7). Ali pravednici će biti opravdani i još posvećeni (Usp. Otk. XXII, 11) i oni će se u potpunosti i s novim žarom posvetiti službi svoga kralja, kad vide Njega toliko prezrenoga i napadnutoga i kritiziranoga s tako mnogo uvreda, ali više od svih gorjet će revnost za vječno

spasenje duša kad su razmišljali o prigovoru Božanske žrtve: „Kakva je korist od krvi moje?“ (Psalam XXIX, 10), a isto tako i na radost koju će osjetiti isto Presveto Srce Isusovo „na jednog grešnika koji čini pokoru“ (Luka XV, 10). To doista, posebice i snažno želimo te s pouzdanjem očekujemo da će pravedni i milosrdni Bog koji bi poštedito Sodomu radi deset pravednih ljudi, biti puno spremniji poštediti cijelu ljudsku rasu, kada ga dotaknu ponizne molbe i radosno umirene molitvama zajednice vjernika koji mole zajedno u Kristu, njihovom Posredniku i Glavi, u ime svih. I sada u konačnici neka se najdobrostivija Djevica Majka Božja nasmiješi u ovu svrhu i ovim našim željama; jer otkako je za nas rodila Isusa, našega Otkupitelja, nahranila ga i prinesla kao žrtvu na Križu, svojim mističnim sjedinjenjem s Kristom i Njegovom posebnom milošću, ona je također postala i pobožno nazvana zagovornicom. Povjeravajući se u njezin zagovor kod Krista, koji je, premda je On „jedan je i posrednik između Boga i ljudi“ (1. Timoteju II, 5), odlučio učiniti svoju Majku zagovornicom grešnika i službenicom i posrednicom milosti, kao stvarnost nebeskih darova i kao znak naše očinske naklonosti s ljubavlju darujemo apostolski blagoslov vama, časna braćo, i cijelom stadu predanom vašoj brizi.

Odobreno u Rimu, na Sv. Petra, osamnaestoga dana svibnja, 1928, u sedmoj godini
našega Pontifikata.

Klanjajući se pred Tvojim oltarom, mi želimo posebnim iskazivanjem počasti dati naknadu za nedostojnu hladnoću i uvrede kojima sa svih strana biva od ljudi ranjeno tvoje preljubljeno Srce.

Molitva Zadovoljštine

O najsladi Isuse, tvoja neizmjerena ljubav za ljude biva nažalost, s velikom nezahvalnošću, uzvracena zaboravom, zanemarivanjem i podcjenjivanjem, vidi, ničice pred tvojim oltarima, težimo posebnom čašću da se iskupimo za opaku hladnoću ljudi i za Tvoja najdivnije Srce koje se posvuda štuje. Sjeti se da se čak i mi u drugim prigodama kaljamo tolikom nezahvalnošću. Osjećajući na prvom mjestu stoga živu bol, molimo Te da nam iskažeš Svoje milosrđe. Želimo stoga iskrenim kajanjem dati naknadu ne samo za grijehe koje smo mi počinili, nego također grijehe onih koji, lutajući daleko od puta spasenja, odbijaju slijediti Tebe

kao pastira i vodiča, ostajući uporni u svojoj nevjeri, ili su, gazeći krsna obećanja, zbacili slatki jaram Tvoga zakona. Nastojeći okajati sve te žalosne prijestupe, nudimo naknadu za svaki od njih posebno: za neskromnost i nečednost u življenju i oblačenju; za sablažnjavanje nedužnih duša putem iskvarenog odijevanja; za profaniranje blagdana; za užasno vrijeđanje Tebe i Tvojih svetih; za uvrede protiv tvojega Namjesnika i svećeništva; za nemar i strašna svetogrđa kojima se pogrđuje čak i Sakrament božanske ljubavi; te naposljetku za javne grijehе kojima nacije niječu prava i naučavanje Crkve koju si Ti osnovao. Kao naknadu za pogrđenu božansku čast, prikazujemo Ti onu zadovoljštinu koju si Ti sam jednom ponudio na križu Ocu i koja se svakoga dana obnavlja na oltarima: nudimo Ti je popraćenu zagovorom Djevice Majke, svih svetih i duša vjernih. Svim srcem obećajemo da ćemo naknaditi, koliko je u našoj moći, uz pomoć Tvoje milosti, za grijehе koje smo počinili mi i drugi i za ravnodušnost prema Tvojim tako velikim ljubavi putem čvrste vjere, svetosti života, savršenim obdržavanjem evanđeoskog zakona, osobito ljubavi. Također obećajemo svim snagama nastojati da spriječimo uvrede protiv Tebe, te da privučemo što više ljudi da Te slijede i nasljeđuju. Primi, molimo Te, najdobrostitiviji Isuse, po zagovoru Blažene Djevice Marije, ovu naknadu koju Ti nudimo, i očuvaj nas po daru konačne ustrajnosti u vjernoј poslušnosti Tebi i u Tvojim službi do naše smrti, kako bismo jednog dana mogli doći u onu domovinu, u kojoj Ti sa Ocem i Duhom Svetim živiš i kraljuješ, Bog, po sve vijeke vijekova. Amen.